

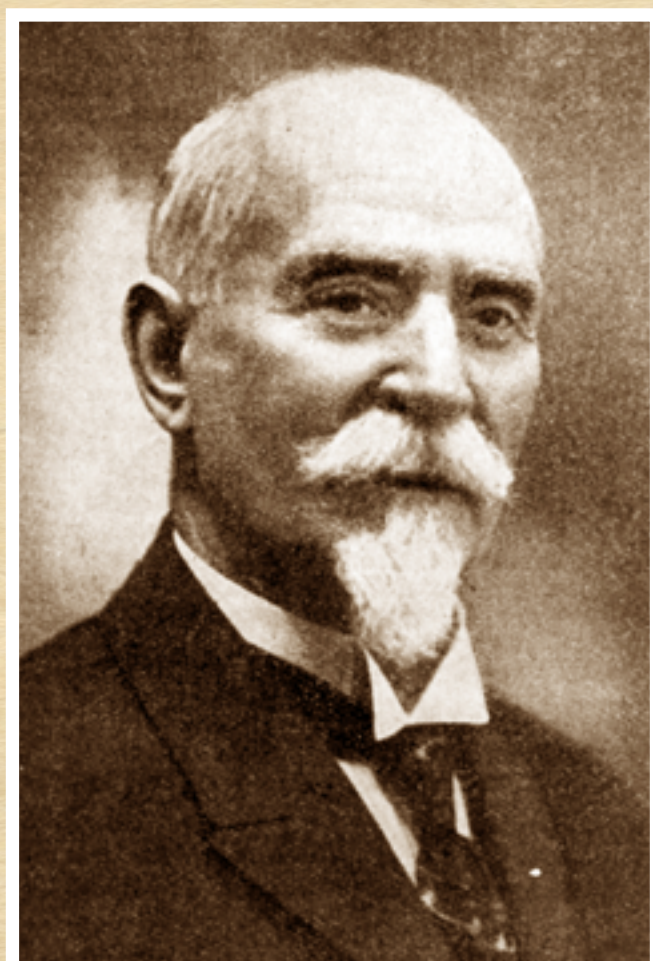
ВЕЛИКИЕ ЗЕМЛЯКИ:

представители научных медицинских школ Харькова

Харківська наукова урологічна школа

Харківська наукова урологічна школа, фундатором якої є **А.Г. Подрез** (1852–1900), надалі розвивалася паралельно з харківською науковою хірургічною школою. Основними її представниками в кінці XIX — XX століття були такі вчені.

Іван Васильович Кудінцев (1867–1955)

Вихованець медичного факультету Харківського університету (1893).

Учень професора А.Г. Подреза.

З 1902 р. — приват-доцент кафедри госпітальної хірургії, де почав читати приватний курс хірургічних хвороб сечових і статевих органів. Надалі завідував кафедрою хірургічної патології медичного факультету Харківського університету (1908–1920) і кафедрою госпітальної хірургії ХМІ (1920–1933).

Улюбленим напрямом його наукової та практичної діяльності була урологія. Його роботи стосуються функції надниркових залоз, лікування гіпертрофії передміхурової залози, звуження сечоводу та ін. З його клініки вийшло 7 професорів і багато доцентів, які в подальшому завідували хірургічними кафедрами.

Багато сил Іван Васильович віддавав науково-громадській діяльності. Він був одним з ініціаторів створення хірургічного товариства Харківського медичного товариства (1922) і урологічної секції ХМТ (1932), головою якої і був обраний.

Алапін Генріх Якович (1896–1968)

Вихованець Харківського медичного інституту (1923).

Учень проф. І.В. Кудінцева. З 1923 року працював ординатором урологічного відділення 2-ї Радлікарні м. Харкова, з 1933 по 1946 р. завідував цим відділенням. Завідувач кафедри урології Українського інституту удосконалення лікарів (Харків, 1949–1968).

Запропонував нові методи діагностики та лікування сечостатевого туберкульозу, створив у Харкові лабораторію «Штучна нирка».

Брав активну участь у науково-громадській роботі, бувши членом правління Всесоюзного товариства урологів, Українського товариства урологів, головою секції урологів ХМТ (1953–1968), членом редакційної ради ж. «Урологія».

Ашот Михайлович Гаспарян (1902–1970)

Вихованець Бакінського університету і 2-го Московського медичного інституту (1926). У 1937 р. очолив Харківський медичний інститут. Тут у 1939 році захистив докторську дисертацію на тему

«Камни мочевого пузыря: патогенез, клиника и лечение», створив кафедру урології (1938), яку й очолив.

У 1941 році разом з інститутом був в евакуації в м. Чкалові (нині м. Оренбург), де працював і в спеціалізованому шпиталі. Ним написана робота «Новый принцип применения постоянного катетера при восстановлении поврежденной уретры».

З 1944 р. переведений директором Одеського медичного інституту. У 1952 р. обраний завідувачем кафедри урології 1-го Ленінградського медичного інституту ім. академіка І.П. Павлова. У 1965 р. — став ініціатором створення Всеросійського наукового товариства урологів, був його першим головою.

Володимир Іванович Шаповал (1924–2002)

Вихованець Чернівецького медичного інституту (1949). У Харкові з 1951 р. На кафедрі факультетської хірургії ХМІ вів лекції і практичний курс урології. Тут же — займався серйозними науковими дослідженнями.

З ініціативи В.І. Шаповала і під його керівництвом у 1967 р. в Харкові був створений найбільший в Україні урологічний центр з 6-ма спеціалізованими відділеннями, серед яких дитяче урологічне та фізіоурологічне. У 1968 р. на базі Центру в ХМІ почала працювати відроджена ним кафедра урології, керівником якої він був до 1999 р.

Коло наукових питань, що розробляються в Центрі, охоплює великий пласт урології від появи перших у вітчизняній практиці робіт з сучасної клінічної та функціональної ниркової діагностики до патології передміхурової залози і лікування простати, від хірургічного втручання з приводу аденоми передміхурової залози до розробки діагностичних можливостей фалодекмпресії.

Співавтор монографій «Цистоскопия» і «Мужское бесплодие», автор 19 винаходів. Член редакційної ради ж. «Урология и нефрология», співредактор розділу урології Великої медичної енциклопедії (3-тє вид. 1974–1989).

У 2003 р. Харківському обласному клінічному Центру урології та нефрології присвоєно ім'я В.І. Шаповала.

На сучасному етапі продовжувачем і головою харківської наукової урологічної школи є Володимир Миколайович Лісовий (нар. у 1956) — член-кореспондент НАМН України, заслужений лікар України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Почесний громадянин м. Харківа та Харківської області, ректор Харківського національного медичного університету.

Гаспарян А.М.

